

28.6.2019

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA, BROILERIKASVATTAMON LAAJENTAMINEN, EURAJOKI

HANKE

Ida Väkiparta, broilerikasvattamon laajentaminen, Eurajoki

HANKKEESTA VASTAAVA

Ida Väkiparta
Krisantie 93
27100 EURAJOKI

ASIAN VIREILLETULO

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 15.2.2019 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö Ida Väkiparran suunnittelema broilerituotannon laajentamishanke Eurajoelle ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

Hankkeesta vastaavalta on saatu YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Ympäristölupahakemuksesta saatavien tietojen lisäksi hankkeesta vastaava on 29.5.2019 toimittanut ELY-keskuksen 3.5.2019 pyytämät lisätiedot hankkeen ominaisuuksista ja sijainnista, yhteisvaikutuksista sekä toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Kuvaus on esitetty hankkeesta vastaavan ympäristöluvan hakemista, YVA-harkintaa ja valvontaa varten toimittamien tietojen sekä nykyisen ympäristöluvan kertoelmaosan perusteella.

Hankkeen kuvaus

Ida Väkiparta suunnittelee broilerituotannon laajentamista nykyisestä 90 000 linnusta 160 000 lintuun. Hanke sijoittuu Eurajoen kuntaan Isosäkylän kylään kiinteistöille Vuoristo 51-409-2-272, Vuorenpää 51-409-2-273 ja Kallilaatti 51-409-2-425.

Nykyisellä toiminnalla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.7.2015 Ari-Matti ja Marja Väkiparralle myöntämä ympäristölupa 90 000 broilerille (dnro ESAVI/364/04.08/2013). Toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on jätetty aluehallintovirastolle 20.12.2018. Hakemuksen mukaan laajennus toteutettaisiin rakentamalla broilerihallipari vuonna 2001 rakennettujen broilerihallien länsipuolelle.

Laajennuksen jälkeen lihaa tuotetaan noin 1 450 tonnia vuodessa. Laajennetun toiminnan suunniteltu aloitusajankohta on syksy 2020.

Broilereita kasvatetaan laajennuksen jälkeen viidessä eri rakennuksessa nykyisessä tilakeskuksessa. Erillisiä kasvatusosastoja (halleja) on nykyisin viisi neljässä eri rakennuksessa (15 000 + 15 000 + 30 000 + 30 000 broileria). Uuteen rakennukseen tulisi kaksi osastoa (35 000 + 35 000 broileria). Lisäksi tilalla on paikat kuudelle hevoselle, lantala, varasto, lämpökeskus, kuivuri ja tuuligeneraattori.

Broilereita kasvatetaan halleissa kestokuivikepohjalla. Kuivikekerroksen paksuus on 5-10 cm. Turvekuivikkeita käytetään nykyisin noin 1 075 m³ ja laajennuksen jälkeen noin 1 911 m³ vuodessa. Kuivikelantaa muodostuu vuodessa noin 1 700-1 800 m³ ja laajennuksen jälkeen noin 3 000 - 3 200 m³. Kasvatuseriä on vuodessa kuusi. Kunkin erän jälkeen lannat ja kuivikkeet poistetaan kasvattamosta. Noin 90 % lannasta toimitetaan Biolan Oy:lle ja 10 % lähialueen maanviljelijöille. Biolanille menevä lanta siirretään kasvattamosta suoraan lavakuljetuksilla jalostajan tiloihin. Biolanille luovutettavan lannan määräksi on arvioitu 2 500 m³ vuodessa. Toimitusmäärä vaihtelee vuosittain. Peltokäyttöön tuleva lanta varastoidaan katetussa kuivalantalassa, jonka tilavuus on 1 850 m³.

Lannanlevityspeltoa on lupahakemuksen mukaan yhteensä 296 ha, josta 200 ha on sopimuspeltoa, 54 ha vuokrateltoa ja 42 ha omaa peltoa. Pohjavesialueilla on 7 ha vuokrattua peltoa.

Broilerihallit pestään ja desinfioidaan jokaisen kasvatuserän jälkeen. Käytettävä vesi otetaan kahdesta omasta porakaivosta, varalla on kunnan vesi. Veden vuosikulutus kasvattamoissa on nykyään noin 3 800 m³ ja laajennuksen jälkeen noin 6 700 m³. Pesuvedet (noin 160 m³/a) ja WC-vedet varastoidaan umpisäiliöissä ja toimitetaan kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle.

Hankkeen ympäristö

Alue on Eurajoen keskustan osayleiskaavassa merkitty maatalousalueeksi ja mautilojen talouskeskusten alueeksi. Eläinsuojien eteläpuolella on noin 900 metrin päässä Eurajoki. Noin 50 metrin etäisyydellä olemassa olevasta kasvattamosta on loma-asunto, joka ei ole asutuskäytössä, vaan toimii lähinnä säilytysvarastona. Lähimmät asuinrakennukset ovat jo rakennetuista kasvattamoista noin 100 metrin etäisyydellä. Kilometrin säteellä kasvattamoista on edellä mainitut mukaan lukien 1 loma-asunto ja 10 asuinrakennusta.

Hankkeen ympäristövaikutukset

Hankkeesta vastaavan mukaan kasvattamoista aiheutuu ympäristöön vähäistä hajuhaittaa sekä pientä paikallista pölyhaittaa. Hajuhaitta painottuu kunkin kasvatuserän viimeiselle viikolle. Hajuhaittaa tulee myös lannan levityksen yhteydessä, tämä ajoittuu toukokuun alkupuolelle. Suurin pölyhaitta tulee hallin tyhjennyksen yhteydessä, kun hallit harjataan ennen hallien pesua. Toiminnasta ei aiheudu merkittävää meluhaittaa. Ravinnepäästöjä toiminnasta ei tule lannan hyvästä varastoinnista ja jatkojalostuksesta johtuen.

Päästöt vesistöön ja pohjavesiin: Ympäristöluvan mukaan eläinsuoja on liittynyt ympäristötukeen kaudelle 2015-2020. Lannanlevitys pelloille tehdään ympäristötukiehtojen mukaisesti siten, että suurin osa (90 %) lannasta levitetään keväällä, jolloin ravinnepäästöt ovat mahdollisimman vähäiset. Lanta levitetään urakoitsijan toimesta ja mullataan muutaman tunnin sisällä levityksestä.

Tilalla olevien öljysäiliöiden yhteistilavuus on 17 000 litraa. Polttoaineita käytetään eläinsuojien lämmittämiseen, traktorien tankkaukseen ja viljan kuivaukseen. Säiliöt on varustettu ylitäytönestimin, suoja-altailla sekä laponestolaitteilla. Säiliöt on sijoitettu sisätiloihin ja lukittu. Imeytysaineksi on varattu turvetta ja sahanpurua. Muita öljytuotteita (noin 200 l) varastoidaan viemäröimättömässä konehallissa alkuperäispakkauksissa, lannoitteita (noin 70 tn) katetussa varastossa, kasvinsuojeluaineita (noin 100 kg) viemäröimättömässä torjunta-ainevarastossa ja pesuaineita (noin 150 litraa) boilerihallien varastointitilassa.

Päästöt ilmaan: Toiminnan suurin yksittäinen päästö on ammoniakkipäästö lintujen kasvatuksesta. Broilerihallien ilmanvaihto on koneellinen. Nykyisissä kasvattamoissa poistohormit sijaitsevat hallien katolla tai seinällä ja rakennettavissa hallien eteläseinällä.

Jätteet: Sekajäte toimitetaan kunnalliseen jätehuoltoon. Tuotannossa hyödynnetään kierrätystä ja ongelmajätteiden asiallista käsittelyä. Toiminnasta syntyvä eläinjäte eli kuolleet ja karsitut raadot poltetaan rinnakkaispoltolla tilan omassa hyväksytyssä hakelämpölaitoksessa. Raatojen määrä (laskettuna päivittäin kuolleista ja karsituista keskipainoa painona käyttäen) on nykyisellään noin 15 000 kg ja laajennuksen jälkeen noin 26 600 kg vuodessa. Umpikaivolietettä syntyy nykyisellään noin 160 m³ ja laajennuksen jälkeen noin 250 m³ vuodessa. Loisteputkia toimitetaan Eurajoen Romun vastaanottopisteeseen nykyisin noin 10 kg; laajennuksen jälkeen kun loisteputket tulevat vanhoiksi ja niitä uusitaan, on vuosittainen jätemäärä niistä noin 17 kg.

Energia ja vesi: Olemassa olevissa ja rakennettavissa kasvattamoissa on lämmöneristys sekä koneellinen ilmanvaihto. Broilerihallit lämmitetään puuhakkeella. Haketta kuluu nykyisellään hallien lämmitykseen 2 000 m³, mikä vastaa 1 600 MWh:a ja laajennuksen jälkeen noin 3 500 m³, mikä vastaa 2800 MWh:a. Hallien ilmastointi ja valaistus kuluttaa sähköä vuosittain 182 000 kWh, laajennuksen jälkeen sähkön kulutus on noin 323 000 kWh. Tilan oma tuulivoimala tuottaa vuosittain sähköä 490 000 kWh. Laajennuksen jälkeen Paneliankosken Voimalle myytävän ylijäämänsähkön määrä pienenee.

Melu, pöly ja liikenne: Liikenne tilalta suuntautuu nykyisin Krisantien kautta suoraan VT 8:lle. VT8 uudistus tuo tullessaan toisen suuntaisen kulun tilalle. Liikenne Krisantiellä lisääntyy ja myös liikenteen melu lisääntyy koska myös ajettava matkakin pidentyy. Jos Krisantie saa asfalttipäällysteen vanhan hiekkatien sijaan, tomun määrä vähenee.

Liikennehuiput sijoittuvat lähinnä hallien tyhjennyksen yhteyteen. Hallit tyhjenetään 6 kertaa vuodessa, tyhjennys tehdään 1-2 päivän kuluessa. Lisäksi hallien tyhjennyksestä tuleva kuivikepohja viedään Biolanille 1-2 päivän aikana hallin tyhjentämisestä. Kasvatuserälle rehua tuodaan noin 10 rekallista 5 viikon aikana. Laajennuksen jälkeen kuljetuskertoja on

noin 73 % enemmän kuin nykyään (taulukko 1). Tämä merkitsee keskimäärin kahta kuljetuskäyntiä lisää viikossa.

Taulukko 1. Ida Väkiparran esittämä arvio broilerikasvattamoiden liikennemääristä nykytilanteessa ja laajennuksen jälkeen kuuden kasvatuserän kierrolle vuodessa.

	Nykytilanne, kuljetuskäynnit vuodessa	Laajennuksen jälkeen, kuljetuskäynnit vuodessa
Eläimet, untuvikot	6	12
Eläimet, teuraat	54	96
Raadot poltetaan tilalla	0	0
Lanta	18	30
PesuveDET	8	14
Kuivikkeet	6	12
Rehut	36	64
Hakepuut tai valmishake	20	35
Vehnän puhallus silloon	6	6
Polttoaineet	4	4
Yhteensä	158	273

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen: Kuivalantala on katettu. Lantaa hyödynnetään peltolannoitteen lisäksi Biolan Oy:llä kuluttajatuotteina. Eläinhalleissa käytetään turvetta lannan ammoniakkin sitomiseksi. Halleissa on käytössä vesisumuttimet, joilla voidaan mm. vähentää poistoilmassa olevan pölyn määrää. Tilalla on oma tuulivoimala, joka tuottaa tilan tarvitseman sähkön, ja osa sähköstä menee myös valtakunnan verkkoon. Eläinhallien lämmitys ja kuivurin lämmitys tapahtuu hakkeella.

Tarkkailu: Eläinsuojia valvotaan jatkuvasti. Valvontaa tapahtuu valvontakameroilla, lämpötila-, kosteus-, hiilidioksidi- ja ammoniakkimittareilla. Lantavarastot tyhjenetään vuosittain, samalla tarkastetaan varastojen kunto. Polttoainesäiliöt tarkastetaan paloviranomaisen toimesta vuosittain. Kaivoveden laatu tarkistetaan vuosittain laboratoriossa. Jätevesisäiliöt tarkastetaan aina tyhjennyksen yhteydessä silmämääräisesti.

Riskit ja toimet häiriötilanteissa: Häiriötilanteiden varalle tilalla on automaattinen varavoimajärjestelmä sähkönsaannin turvaamiseksi. Veden jakelun turvaamiseksi on olemassa kunnallinen vesi. Tuotantotiloissa on valvontajärjestelmä, joka hälyttää poikkeamatilanteessa tuottajan puhelimeen. Tuotantotoimintaa tarkastellaan paloviranomaisen toimesta vuosittain. Tilalla on laadittu pelastussuunnitelma toiminnan poikkeamatilanteiden varalle. Jokaisessa broilerihallissa on alkusammutuskalustona jauhesammuttimet.

Toimenpiteet, joilla pyritään välttämään tai ehkäisemään hankkeen merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia: Kasvattamot sijoitetaan

mahdollisimman etäälle loma- ja asuinrakennuksista, kauemmaksi kuin nykyiset jo olemassa olevat kasvattamot. Kasvattamoiden ympärille istutetaan kasvillisuutta ympäristön kaunistamiseen ja pölyn ja äänen kulun vähentämisen takia. Rakentamisessa pyritään valitsemaan keinoja äänen vähyyden ja siisteyden vaalimiseen: mm. rehusiilojen asettelu, rehulinjaston lyhyys, raadot poltetaan heti keruun jälkeen (kärpästen torjunta), turvelanta kuormataan suoraan kasvattamosta Biolanin tai traktorin lavaan ja näin siitä ei synny hajuhaittaa. Kuivikkeena käytetty turve sitoo ammoniakkia.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausunnon 2.5.2019. Lausuntoa ei saatu.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Ida Väkiparran suunnittelemaan broilerituotannon laajentamishankkeeseen (liite 1) ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määriteltävä YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 mom.)

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 mom.)

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusalueita koskevien valvonta- ja seurantatietojen sekä ympäristöhallinnon paikkatietoaineistojen perusteella. Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 12 §:n mukaan toimitettava ELY-keskukselle tarvittavat tiedot päätöksenteon perusteeksi. ELY-keskuksella on hallintolain (343/2013) 31 §:n mukaan huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankkeen ominaisuudet

Kun tarkastellaan YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksia, niistä keskeisin on *hankkeen koko*. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon eläintenpitoa koskevan kohdan 1 a) mukaan arviointimenettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa. Eläinsuojahankkeissa kokoa voidaan tarkastella eläin-, ammoniakkipäästö- ja lantamäärien avulla (taulukko 2).

Lupahakemuksen mukainen eläinmäärän lisäys (70 000 broileria) jää alle YVA-lain hankeluettelon rajan (85 000 kananpoikaa). Hankkeen (laajennuksen) koko on eläinmääriä, ammoniakkipäästöjä ja lantamääriä vertaillen noin 82 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Vaikka nykyinen toiminta yhdessä laajennuksen kanssa (160 000 broileria) ylittää hankeluettelon rajan (75 000 broilerilla), eivät hankkeen aiheuttamat muutokset nykyiseen toimintaan todennäköisesti aiheuta hankeluettelon mukaisen uuden hankkeen vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vaikutukset eivät laajuudeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoltaan muutu nykyisestä oleellisesti.

Luonnonvarojen käyttö ja jätteiden muodostuminen: Eläinmäärän lisääntymisen myötä myös ammoniakkipäästöt ja lantamäärät (taulukko 2) sekä turvekuivikkeen tarve kasvavat 1,8-kertaisiksi, liikennemäärät (taulukko 1) 1,7-kertaisiksi nykyiseen verrattuna. Laajennuksen jälkeen lantaa muodostuu laskennallisesti (taulukko 2) noin 2 400 m³ ja hankkeesta vastaavan mukaan noin 3 000 - 3 200 m³ vuodessa. Jos kaikki lanta levitettäisiin pellolle, laskennallinen levitysalan tarve olisi 571 ha.

Pilaantumisen ja riskien osalta hankkeen keskeiset vaikutukset liittyvät hajupäästöihin ilmaan, lannanlevityksen ravinnepäästöihin vesistöihin sekä liikenteeseen ja meluun. Broilerien kasvatusta pohjautuu pitkälle standardeihin ja perustuu kasvatussopimuksiin teurastamoiden kanssa. Tilojen väliset erot kasvatusmenetelmissä ovat vähäisiä ja vaikutusmahdollisuudet niihin rajalliset. Kuivikepohjaiselle hallille ei ole käytännössä vaihtoehtoja. Siten myös broilerikasvattamoihin liittyvät ympäristövaikutukset ja -riskit ovat samankaltaisia ja hyvin ennakoitavissa. Kuivikelannan varastointiin ja levitykseen liittyy yleensä vähemmän riskejä kuin esimerkiksi lietelannan varastointiin. Lisäksi hankkeessa suurin osa lannasta toimitetaan suoraan jatkojalostukseen, jolloin lannan ravinteita hyödynnetään laajemmalla alueella.

Vesien- ja ilmansuojelun kannalta riittävä ympäristönsuojelun taso voidaan ottaa huomioon käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa, josta annetaan määräykset ympäristölupapäätöksessä. Nykyisessä luvassa on kielletty lannan levittäminen fosforiluokaltaan korkeille ja arveluttavan korkeille pelloille. Tila on myös mukana ympäristötukijärjestelmässä. Noudattamalla lupamääräyksiä ja tukiehtoja voidaan vähentää hankkeen ravinnepäästöjä vesistöihin.

Taulukko 2. Taulukossa on esitetty laskennallinen arvio laajennukselle, nykyiselle luvalle/toiminnalle ja tulevalle toiminnalle verrattuna YVA-lain liitteen 1 hankeluetteloon:

- Eläinyksiköt: broilerin eläinyksikkökerroin on 0,03 (Lähde: Ympäristönsuojelulaki 527/2014, liite 3 taulukko 1)

- Ammoniakkipäästöt: broilerin päästökerroin on 0,16 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, taulukko 2 Eläinsuojien ammoniakkipäästökertoimet, Grönroos ym. 2009.)

- Lannan määrä m³: lantavaraston vähimmäistilavuus 12 kuukauden varastoimisaikaa varten broilerin kuivikelannalle on 0,015 m³/eläinpaikka/vuosi. (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 1 taulukko 1)

- Lannan määrä t: lannan tilavuuspainon keskiarvo kanan kuivikelannalle on 582,6 kg/m³ (Lähde: Eurofins, v.2011-2015)

- Lannan ravinteet: taulukkoarvot broilerin kuivikelannalle ovat kokP 3,6 kg/m³, liukN 2,7 kg/m³ ja kokN 8,7 kg/m³ (Lähde: Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014, liite 2)

- Lannan levitysalan tarve, broilereiden enimmäiseläinmäärä/ha on 280 (Lähde: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2010, Taulukko 5 Kotieläinten vuoden aikana lannassa erittämän typen ja fosforin määrät keskimäärin.)

	YVA hankeluettelo	Hanke (laajennus)	Nykyinen ympäristölupa	Tuleva toiminta
Eläinmäärä	85 000 kananpoikaa	70 000 broileria	90 000 broileria	160 000 broileria
Eläinyksiköt	2550	2100	2700	4800
Ammoniakkipäästöt, tn/v	13,6	11,2	14,4	25,6
Lannan määrä, m³/v	1275	1050	1350	2400
Lannan määrä, tn/v	743	612	787	1399
Lannan kokonaisfosfori, tn/v	4,6	3,8	4,9	8,7
Lannan liukoinen typpi, tn/v	3,4	2,8	3,6	6,4
Lannan kokonaistyyppi, tn/v	11,1	9,1	11,7	20,8
Lannan levitysalan tarve, ha	304	250	321	571

Hankkeen sijainti

Kaavojen mukainen maankäyttö: Hankealueen ympäristö on peltoa ja metsää. Hankealueella on voimassa Eurajoen keskustan ja lähialueen oikeusvaikutteinen *osayleiskaava*, jossa nykyisten kasvattamoiden alue on mautilojen talouskeskusten aluetta (AM) ja maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) ja suunnitellun kasvattamon alue maatalousaluetta (MT). MT-merkinnän mukaan rakennukset tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan pihapiirien tai metsänreunan tuntumaan siten, että ne eivät sulje avoimia näkymiä tai pilaa maisemaa.

Tilakeskus ei sijaitse asemakaava-alueella, mutta Eurajoen keskustan asemakaava-alueen raja on suhteellisen lähellä.

Historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät maisemat ja kohteet: Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY2009) ovat Vuojoen kartano noin 2 km länteen ja Irjanteen kylä noin 2 km itään hankealueesta. Lähimmät muut rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 1993) ovat Vuojoen kulttuurimaisema noin 1,2 km länteen ja Eurajoen-Irjanteen kulttuurimaisema noin 1,6 km itään hankealueesta.

Yleiskaavan mukainen maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön raja (kh) ei ulotu tilakeskukseen asti, mutta uusi Vuojoki-Linnamaan kulttuurimaiseman rajausehdotus ulottuu varsin lähelle. Päivitetyt inventoinnit on otettu huomioon Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:ssa, joka on hyväksytty 17.5.2019, mutta ei ole vielä voimassa.

Esittelijän 26.6.2019 tekemällä käynnillä todettiin, että uudet hallit sijoittuisivat Krisantieltä katsottuna nykyisten hallien eteen samaan tilakeskuskokonaisuuteen. Hallien takana sijaitseva tilan tuulivoimala vaikuttaa omalta osaltaan maisemaan näkyvästi. Uusien hallien rakentamisen aiheuttama muutos kulttuurimaisemassa ei siten yhteysviranomaisen arvion mukaan ole niin merkittävä, että sitä tulisi arvioida YVA-menettelyn kautta.

Hankealueen lähellä ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä.

Luonnonvarat: Broilerihallien lämmityksessä, ilmastoinnissa ja valaistuksessa hyödynnetään uusiutuvaa energiaa, haketta ja tuulivoimaa. Kuivikkeena käytetään hyvin hitaasti uusiutuvaa turvetta.

Luonnonympäristön sietokyky: Hankealue sijaitsee Eurajoen alaosan valuma-alueella. Halleista ja lantaloista on ojaa pitkin noin 950 metrin matka Eurajokeen. Eurajoen ekologinen tila on tyydyttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila.

Hankealue ei sijaitse tärkeällä eikä muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Irjanne, sijaitsee noin 4 km:n etäisyydellä hankealueesta.

Hankealue ei sijaitse Natura 2000-, luonnonsuojeluohjelma-, luonnonsuojelu- tai erämaa-alueella eikä lähellä ole merkittäviä luontokohteita. Lähin Natura 2000-alue (SAC) on Vuonajärvi noin 5,7 km:n etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät valtion suojelualueet ovat noin 7 km:n ja yksityiset suojelualueet noin 3 km:n etäisyydellä hankealueesta.

Asutus: Hankealueen lähellä ei ole tiheään asuttuja alueita. Etäisyys Eurajoen keskustaan valtatie 8 toisella puolella on noin 1,5 km. Kilometrin säteellä kasvattamoista on yksi loma-asunto ja 10 asuinrakennusta. Nykyisistä kasvattamoista on etäisyyttä lähimpiin loma- tai asuinrakennuksiin noin 50-100 metriä. Uusi kasvattamo sijoittuu hieman kauemmaksi loma- tai asuinrakennuksista, noin 150-200 metrin etäisyydelle.

Vaikutusten luonne

Vaikutusten ominaisuudet: Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ovat broilerikasvattamoille tyypillisiä ja siten hyvin ennakoitavissa. Vaikutukset eivät ulotu laajalle alueelle eivätkä luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoaltaan muutu oleellisesti nykyisiin vaikutuksiin verrattuna. Toiminta tapahtuu kasvatuserissä, joiden välillä on parin viikon tauko, joten myös vaikutusten suuruus vaihtelee kausittain.

Kasvattamoista aiheutuva hajuhaitta jää todennäköisesti vähäiseksi ja kausittaiseksi. Ilmanlaatu lähiympäristössä säilyy maatalousvaltaiselle alueelle tyypillisenä. Hajupäästöt painottuvat kasvatuserien loppuvaiheeseen, kasvattamojen tyhjennysvaiheeseen ja lannanlevitysaikaan keväällä. Lannan varastointi katetussa lantalassa tai vienti suoraan pelloille tai jatkojalostettavaksi vähentää hajuhaittoja kasvattamoalueella. Hallien ilmastoinnista ja harjaamisesta voi aiheutua pölyhaittaa välittömään läheisyyteen.

Toiminnasta ei ole tullut yleisöilmoituksia tai valituksia valvontaviranomaiselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle eikä toiminnanharjoittajalle. Tällä perusteella esimerkiksi hajuvaikutuksia ei todennäköisesti ole koettu lähiympäristössä erityisen häiritseviksi, vaikka etäisyys lähimpiin loma- ja asuinrakennuksiin on pieni.

Tilan itäpuolella kulkevan valtatie 8 parantamiseen liittyen on tekeillä Eurajoen keskustan kohdalla liittyvä tiesuunnitelma. Sen mukaan nykyinen liittymä Krisantieltä valtatielle poistettaisiin, jolloin myös broilerikasvattamon liittyvät kuljetukset valtatielle siirtyisivät kulkemaan Krisantien-Auvintien kautta. Laajennuksen myötä hieman lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvat melu-, turvallisuus- ja ympäristövaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä mutta suuntautuvat eri reitille kuin aiemmin, jos tiesuunnitelma toteutetaan.

Yhteisvaikutukset. Hankealuetta lähimmät toisen toiminnanharjoittajan broilerikasvattamot sijaitsevat noin 1,4 km:n ja 2 km:n etäisyydellä. Etäisyydet ja asutustiheys huomioon ottaen eläinsuojien toiminnasta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Mahdollisuudet vähentää vaikutuksia liittyvät hankkeesta vastaavan mukaan kasvattamojen sijoituspaikkaan sekä rakentamisen ja toiminnan aikaisiin ratkaisuihin (kuivikkeiden käyttö, vesisumuttimet, katetut lantalat, lannan nopea kuormaus jatkojalostukseen). Tilalla pyritään hyödyntämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Polttoaineiden, kemikaalien ja jätteiden asianmukainen varastointi ja käsittely sekä valvontajärjestelmät vähentävät riskejä. Eläinsuojan toiminnassa ei ole valvonnassa havaittu merkittäviä puutteita. Merkittäviä häiriötilanteita ei ole ollut.

Toiminnan luonne huomioon ottaen haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää tehokkaasti ympäristöluvan määräyksillä ottamalla huomioon siipikarjan tehokasvatusta koskevat BAT-päätelmät ja muutenkin vesien- ja ilmansuojelun tarpeet sekä valvomalla lupamääräysten noudattamista toiminnassa.

Yhteenveto

Kun arvioidaan suunniteltua hanketta kokonaisuutena ja ottaen huomioon sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, hankkeen

toteuttaminen ei todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyä ei siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

Broilerikasvattamoiden laajennus on eläin-, ammoniakkipäästö- ja lantamääriä vertaillen 82 % hankeluettelon mukaisesta hankkeesta. Kokonaiseläinmäärä on laajennuksen jälkeen 1,9-kertainen hankeluettelon mukaiseen hankkeeseen verrattuna. Hankkeen aiheuttama muutos nykyisen toiminnan vaikutuksiin ei kuitenkaan vastaa hankeluettelon mukaisen hankkeen vaikutuksia. Vaikutukset eivät luonteeltaan, voimakkuudeltaan tai kestoaltaan muutu nykyisestä oleellisesti.

ELY-keskuksen tekemän tarkastelun perusteella ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle. Broilerikasvattamojen ympäristövaikutukset ja -riskit ovat samanlaisesta kasvatustavasta johtuen hyvin ennakoitavissa.

Eläinsuojan valuma-alueella Eurajoen ekologinen tila on tyydyttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila, joten lannanlevitykseen käytettävien peltöjen viljavuustiedot on hyvä tarkistaa lupaharkinnan yhteydessä. Koska suuri osa lannasta on kuitenkin tarkoitus toimittaa jatkojalostettavaksi, hankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä yhteisvaikutuksia vesistöihin valuma-alueella sijaitsevien muiden eläinsuojien kanssa. Vesistövaikutuksia sekä ammoniakki- ja hajupäästöjä voidaan lieventää, kun toimintaa harjoitetaan ja lantaa hyödynnetään säädösten ja lupamääräysten mukaisesti ja käyttämällä parasta käytökelpoista tekniikkaa.

Hankealue sijaitsee kaavoitetulla maatalousalueella etäällä asutuskeskittymistä, pohjavesialueista ja luonnonsuojelullisesti merkittävistä kohteista. Sijainti maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaisema-alueen vieressä edellyttää kuitenkin siihen mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten huomioimista jatkosuunnittelussa ja Satakunnan museolle on syytä varata mahdollisuus lausunnon antamiseen lupahakemuksista.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 31 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta.

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 14 päivän ajan Eurajoen kunnan ilmoitustaululla sekä sähköisesti kunnan verkkosivuilla ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi. Päätös on nähtävillä Eurajoen kunnanvirastossa, osoitteessa Kalliotie 5, Eurajoki.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Anu Lillunen ja ratkaissut ylitarkastaja Petri Hiltunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

JAKELU

Ida Väkiparta, saantitodistuksin, suoritemaksutta

TIEDOKSI

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Eurajoen kunta

Hankealueen sijaintikartta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * mitkä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/935/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/935/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hiltunen Petri 28.06.2019 12:19

Esittelijä Lillunen Anu 28.06.2019 12:17